

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Van 1816 tot aan haar dood in 1865.

Reden / aanleiding

Huwelijk
Anna was de dochter van de Tsaar en trouwde met de Hollandse Prins van Oranje, de latere koning Willem II.

Naam

Anna Paulowna

Geboortejaar/plaats

1795, Sint Petersburg (Rusland)

Sterftejaar/plaats

1865, Den Haag

Beroep

Grootvorstin van Rusland, Koningin der Nederlanden als vrouw van koning Willem II.

Willem was beroemd geworden om zijn geweldige acties op het slagveld. Dat hij kon trouwen met een tsarendochter had hij waarschijnlijk hieraan te danken. Anna was in grote luxe opgegroeid aan het Russische hof. De paleizen waar zij in Holland met haar echtgenoot woonde, vielen haar dan ook flink tegen.

Plek

Paleis Kneuterdijk, Paleis Buitenrust (Scheveningseweg).
Het echtpaar woonde om en om in paleis Kneuterdijk en in het koninklijk paleis in Brussel. Als buitenverblijf hadden zij Ter Vuren en paleis Soestdijk. Haar laatste levensjaren bracht Anna door op paleis Buitenrust aan de Scheveningseweg. Dit werd later afgebroken voor de bouw van het Vredespaleis.

Lievelingseten

Borsjt (*bietensoep*)

NL1795PTRBG1865DH

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Tussen 1762 en 1791.

Bolomey werd in 1739 in Zwitserland geboren, ging op zijn 12e naar Parijs en kwam in 1762 in Den Haag terecht. Daar verbleef hij bijna 30 jaar lang, om in 1791 weer terug te keren naar Zwitserland.

Reden / aanleiding

Opleiding, werk.

Zonder ouders ging de 12-jarige Benjamin naar Parijs om daar 10 jaar lang les te krijgen in de schilderkunst. Daarna vertrok hij naar Holland.

Naam

✘ **Benjamin Samuel Bolomey**

Geboortejaar/plaats

✘ **1739, Lausanne (Zwitserland)**

Sterftejaar/plaats

✘ **1791, Lausanne (Zwitserland)**

Beroep

Kunstenaar

In Holland werd Bolomey een bekend en geliefd portretschilder. Hij kreeg van veel rijke en belangrijke mensen de opdracht om hun portret te schilderen.

Plek

Hof van de stadhouder

Bolomey schilderde de portretten van stadhouder Willem V en diens familie en hofhouding.

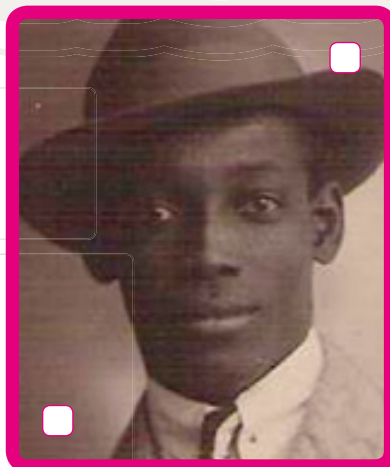
Lievelingseten

Chocoladefondue

HAAGS
HISTORISCH
MUSEUM

NL1739LAUS1791LAUS

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Komt in 1921 in Den Haag terecht.

Reden / aanleiding

Werk

De Kom had vrijwillig dienst genomen in het Nederlandse leger en werd geplaatst in Den Haag. Daarna werkte hij voor de Haagse firma Reuser en Smulders als handelsreiziger in koffie en tabak.

HAAGS
HISTORISCH
MUSEUM

Naam

✎ Cornelis Gerhard Anton de Kom

Geboortejaar/plaats

✎ 1898, Paramaribo, Suriname

Sterftejaar/plaats

✎ 1945, Sandbostel, Duitsland

Beroep

Naast soldaat en handelsreiziger ook schrijver, journalist en verzetsstrijder. De Kom was een activist en verzette zich tegen het kolonialisme. Zo noem je het als een land een ander gebied overheerst, zoals Nederland deed bij Suriname en Indonesië. In de tijd van Anton was Suriname een kolonie van Nederland. Als kind hoorde hij de verhalen van zijn oma over de slavernij. In Den Haag ging hij met mensen om die net als hij tegen het kolonialisme waren en in de leeszaal van de oude Koninklijke Bibliotheek aan het Lange Voorhout onderzocht hij zijn geschiedenis. Hij bracht in 1934 zijn boek uit, 'Wij slaven van Suriname'. Het boek gaat over kolonialisme en slavernij. Ook staan zijn eigen ervaringen erin. Tijdens de Tweede Wereldoorlog schreef De Kom voor het illegale tijdschrift 'De Vonk'. In 1945 werd hij gearresteerd en in het kamp Sandbostel in Duitsland overleed hij.

Plek

Jan de Houtstraat en Perponcherstraat
Anton de Kom woonde met zijn Haagse vrouw Nellie Borsboom en hun vier kinderen in de Jan van Houtstraat en daarna in de Perponcherstraat.

Lievelingseten

Roti

NL1898PAR1945SAND

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Zijn hele leven.

Karel werd in Den Haag geboren, maar zijn opa kwam rond 1745 vanuit Duitsland via Eindhoven naar Den Haag.

Reden / aanleiding

Politiek, geloof

Waarschijnlijk kon de opa van Karel, David Joseph, een joodse horlogemaker, de hoge belasting die joden in Duitsland werd opgelegd niet meer betalen en besloot het gezin te vertrekken.

HAAGS
HISTORISCH
MUSEUM

Naam

❑ Karel Enthoven

Geboortejaar/plaats

❑ 1816, Den Haag

Sterftejaar/plaats

❑ 1895, Den Haag

Beroep

Ijzerpletter, directeur en gemeenteraadslid

In 1823 richtte een kleinzoon van David Joseph een koperpletterij op, welke vanaf 1848 L.J. Enthoven en Co heette. In de koperpletterij werden koperplaten en gietijzeren producten gemaakt als lantaarnpalen, standbeelden, waterpompen en overkappingen van hele treinstations. De pletterij was het eerste gemechaniseerde bedrijf in Den Haag. Toen Karel 17 jaar was, ging hij in de koperpletterij van zijn familie werken en later, in 1863, nam hij de fabriek over.

Plek

Trekvaart, waar nu het Rijswijkseplein is

Maar heel veel plekken in Den Haag herinneren aan de pletterij. Op station Den Haag Hollands Spoor vind je de naam bijvoorbeeld onderaan de gietijzeren pilaren. Bij Plein 1813 staan acht ijzeren lantaarnpalen die als geschenk aangeboden zijn door de pletterij.

Lievelingseten

Tosti's. Zo plat mogelijk.

NL1816DH1895DH

PASPOORT

Collega's van Giovanni
(niet Giovanni zelf)

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Ergens in de tweede helft van de 19e eeuw.
Exacte data niet bekend.

Reden / aanleiding

Werk
Eind negentiende eeuw trokken veel terrazzowerkers weg uit Noord-Italië. De eerste generatie terrazzowerkers kwam per toeval in Den Haag terecht. Het eerste terrazzobedrijf dat zich in Den Haag vestigde was van Giovanni Batta Gobeschi. Terrazzo raakte in de mode en dit trok nog meer personeel en nieuwe bedrijven aan.

HAAGSE
HISTORISCH
MUSEUM

Naam

✎ Giovanni Batta Gobeschi

Geboortejaar/plaats

✎ 1859, Italië

Sterftejaar/plaats

✎ ?, Den Haag

Beroep

Terrazzowerker

De terrazzowerkers legden vele granitvloeren in Den Haag. Door de vele terrazzobedrijven en gebouwen met hun vloeren werd Den Haag lang de terrazzo-hoofdstad van Nederland genoemd.

Plek

Haagse Passage

In 1885 legde Gobeschi de granitvloer van de Haagse Passage. Het ambacht en enkele bedrijven bestaan nog steeds. De ruim 100-jarige firma Cristofoli restaureerde in 2006 de terrazzovloer van de Haagse Passage.

Lievelingseten

Pasta bolognese

Liefst aan een lange tafel. Met de hele familie. En die van de buurman.

NL1859IT1910DH

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Van 1948 tot aan haar dood in 1999.
Studeerde na haar middelbare school eerst in Praag,
maar kwam uiteindelijk in Den Haag terecht.

Reden / aanleiding

Politiek
Jaroslawa vluchtte naar het westen omdat in Oost-
Europa het communisme steeds belangrijker werd.

Naam

✚ Jaroslawa Petrowa Dankowa

Geboortejaar/plaats

✚ 1925, Sofia (Bulgarije)

Sterftejaar/plaats

✚ 1999, Den Haag

Beroep

Kunstenaar
Jaroslawa was een van de belangrijkste beeldhouwers in Nederland na de Tweede
Wereldoorlog. Ze studeerde eerst om apotheker te worden, maar in Den Haag
koos ze ervoor om aan de Vrije Academie de beeldhouwopleiding te volgen. Ze
werd al snel een van de beste beeldhouwsters en werd lid van de kunstgroepen
Pulchri en de Haagse Kunstkring.

Plek

Het Indisch Monument bij de Prof. B.M. Teldersweg.
Haar bekendste werk is het Indisch Monument uit 1988, een monument voor
de Indische oorlogsslachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Maar haar
werken waren en zijn overal in de stad te vinden, van het Abrikozenplein in de
Vruchtenbuurt tot de Van Hogenhoucklaan in het Benoordenhout.

Lievelingseten

Stoofpotje

NL1925SOF1999DH

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Via Straatsburg en Barcelona kwam Maritz op 5 maart 1770 naar Den Haag, waar hij tot zijn dood bleef.

Reden / aanleiding

Werk
De Staten van Holland vroegen hem de Landgeschutgieterij te leiden.

HAAGS
HISTORISCH
MUSEUM

Naam

✘ Jean Maritz

Geboortejaar/plaats

✘ 1738, Genève (Zwitserland)

Sterftejaar/plaats

✘ 1807, Den Haag

Beroep

Beheerder Landgeschutgieterij
In de Landgeschutgieterij werden kanonnen gegoten. Zijn familie had een goede reputatie als geschutgieters. Het was precisiewerk dat maar weinig mensen echt goed konden. Tot 1871 werkten meerdere generaties van de familie Maritz in de gieterij.

Plek

Kanonstraat
De Landgeschutgieterij was te vinden aan de Cannonnestraat, die nu Kanonstraat heet. In 1904 werd de Landgeschutgieterij door de overheid gesloten. Bij een bombardement tijdens de Tweede Wereldoorlog is het gebouw verloren gegaan.

Lievelingseten

Kaasfondue

NL1738GEN1807DH

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Via Deventer kwam hij in 1880 in Den Haag aan, waar hij tot zijn dood zou blijven.

Reden / aanleiding

Politiek, werk
Door verschillende oorlogen in zijn thuisland besloot Kirchmann zijn geluk te zoeken in Nederland, eerst in Deventer, later in Den Haag.

HAAGS
HISTORISCH
MUSEUM

Naam

✚ Louis Kirchmann

Geboortejaar/plaats

✚ 1845, Unna (Duitsland)

Sterftejaar/plaats

✚ 1899, Den Haag

Beroep

Bierbrouwer
Al jong werkte Kirchmann bij een plaatselijke bierbrouwer. In Deventer ging hij als bierbrouwer aan de slag, maar zijn vakmanschap maakte hem zo bekend dat een groep rijke Hagenaars hem vroeg om in Den Haag een brouwerij te beginnen. In 1881 opende Kirchmann de Zuid-Hollandsche Bierbrouwerij in de Hofstad. De Zuid-Hollandsche Bierbrouwerij behoorde tot de top van Nederland. Kirchmann gebruikte nieuwe technieken en machines. In 1894 werd de brouwerij hofleverancier.

Plek

Noordstraat
De bierbrouwerij was te vinden aan de Noordstraat. Op een gegeven moment ging de brouwerij op in een andere firma, en in 1975 werd het gebouw gesloopt.

Lievelingseten

Bierworstjes

NL1845UNN1899DH

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Naam

✦ **Maria Margaretha la Fargue**

Geboortejaar/plaats

✦ **1743, Den Haag**

Sterftejaar/plaats

✦ **1813, Den Haag**

Verblijf in Den Haag

Haar hele leven.

Maria werd geboren in Den Haag, maar haar grootvader Isaac la Fargue kwam na 1685 vanuit Frankrijk naar Den Haag.

Reden / aanleiding

Geloof

Isaac la Fargue was één van de 50.000 Hugenoten (protestanten) die Frankrijk ontvluchtten, toen in 1685 in Frankrijk het Edict van Nantes werd ingetrokken. Deze wet beschermde protestanten tegen onrecht. Zonder deze wet werd het leven voor protestantse mensen een stuk lastiger.

Beroep

Kunstschilder

Net als haar vier broers werd Maria kunstschilder. Haar broers maakten vooral Haagse stadsgezichten, Maria schilderde vooral over het alledaagse leven van rijke mensen. Zelf leefde ze in armoede. Jammer genoeg verdiende Maria niet veel met haar schilderijen en tekeningen.

Plek

Boekhorststraat

Hier woonde ze met haar moeder en haar broer Karel. In 1782 konden ze de huur niet meer betalen en gingen ze failliet. Toen al haar familieleden waren gestorven kwam ze in de armenzorg terecht. Zij stierf in het 'zieken- en bestedelingenhuis' aan de Lange Beestenmarkt.

Lievelingseten

Soep met balletjes

NL1743DH1813DH

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Aankomst Den Haag: 1686.
Fransman met grote invloed op de vormgeving van Nederland. Verbleef daarna nog in Londen en Amsterdam, maar vanaf 1720 blijft hij tot aan zijn dood in 1752 in de Hofstad.

Reden / aanleiding

Geloof
Na het opheffen van het Edict van Nantes, een wet die protestanten beschermde tegen onrecht, werd de protestanten in Frankrijk door de katholieken het leven zuur gemaakt. Velen vertrokken naar Holland, zo ook Daniel Marot.

Naam

☑ Daniel Marot

Geboortejaar/plaats

☑ 1661, Parijs (Frankrijk)

Sterftejaar/plaats

☑ 1752, Den Haag

Beroep

Architect, graficus
In Den Haag werkte Marot voor de stadhouder, de adel en andere rijken. Hij ontwierp paleizen, stadshuizen, buitenverblijven en tuinkoepels. Frankrijk was eind zeventiende eeuw het centrum van de hofcultuur en Marot bracht met zijn werk de Franse mode en architectuur naar Den Haag.

Plek

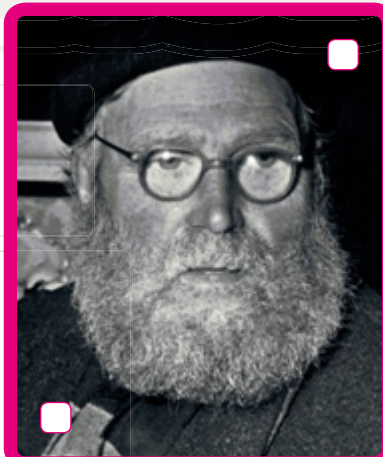
Noordeinde 164
Hier woonde hij van 1720 tot aan zijn dood. Voor zijn werk ontwierp Marot onder andere Paleis Kneuterdijk en de Trêveszaal. Hij nam niet alleen de buitenkant van gebouwen voor zijn rekening, maar ook de binnenkant, tot in het kleinste detail.

Lievelingseten

Coq au vin

NL1661PAR1752DH

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Tussen 1921 en 1956.

Sologoub volgde zijn opleiding in Sint Petersburg en Moskou en vertrok later naar Parijs, Berlijn, Italië en Japan. In 1921 gaat hij in Den Haag wonen en werken, tot aan zijn dood.

Reden / aanleiding

Politiek

Sologoub werkte na zijn studie als succesvol kunstenaar en meldde zich bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog in 1914 aan als vrijwilliger bij het leger. Later stapte hij daar uit en wijdde zich weer helemaal aan het kunstenaarschap. In Den Haag kreeg hij hulp van zijn vriend en medekunstenaar Philippe Zilcken.

Naam

✚ Leonid Sologoub

Geboortejaar/plaats

✚ 1884, Yeysk (Rusland)

Sterftejaar/plaats

✚ 1956, Den Haag

Beroep

Kunstenaar en tentoonstellingsmaker

Sologoub maakte schetsen van het leger, Bijbelse verhalen, bloemstukken, stadsgezichten en modelstudies. Hij leefde in zijn atelier een teruggetrokken bestaan, maar organiseerde wel veel tentoonstellingen.

Plek

Bezuidenhoutseweg 451

Zijn atelier en woonplek was te vinden achter de villa van zijn vriend Philippe Zilcken, aan de Bezuidenhoutseweg, tegenover Huis ten Bosch.

Lievelingseten

Huzarensalade

NL1884YEY1956DH

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Aankomst Den Haag: winter 1669 – 1670, tot zijn dood in 1677.

Vanuit Amsterdam, via Rijnsburg en Voorburg.

Reden / aanleiding

Geloof

Spinoza groeide op in Amsterdam, waar zijn Portugese grootouders zich begin zeventiende eeuw hadden gevestigd. Hij was Joods, maar de Joodse gemeenschap verbande hem in 1656 uit Amsterdam. Waarschijnlijk deden ze dat omdat hij andere ideeën had over het geloof.

HAAGS
HISTORISCH
MUSEUM

Naam

Baruch de Spinoza

Geboortejaar/plaats

1632, Amsterdam

Sterftejaar/plaats

1677, Den Haag

Beroep

Lenzenlijper, filosoof, schrijver

In Den Haag leefde Spinoza eenvoudig, hij verdiende zijn geld als lenzenlijper. Op zijn zolderkamer aan de Paviljoensgracht voltooide hij in 1675 zijn beroemdste werk, *Ethica*. Maar hier stonden zoveel nieuwe opvattingen in over het geloof, dat het te gevaarlijk was om dit boek uit te geven. Het was pas te koop toen Spinoza al was overleden.

Plek

Paviljoensgracht 72/74 en tuin Nieuwe Kerk aan het Spui
Op de Paviljoensgracht woonde en werkte hij. In de tuin van de Nieuwe Kerk staat zijn grafmonument.

Lievelingseten

Matzcrackers

NL1632ADAM1677DH

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Af en aan, vanaf 1959 tot aan zijn dood.

Werd geboren tijdens groot verlof van zijn ouders in Nederland, maar groeide op in Nederlands-Indië. In 1955 vertrok hij naar Amsterdam en in 1959 verhuisde hij naar Den Haag.

Reden / aanleiding

Politiek, koloniaal

Zijn vader was de Hollandse militair Cornelis Boon en zijn moeder de Indische Fela Robinson. Zoals vele Indische mensen vertrok het gezin na de onafhankelijkheid van Nederlands-Indië naar Nederland. Veel Indische mensen belandden toen net als Tjalie Robinson in Den Haag.

Naam

▶ **Tjalie Robinson**

(geboren als Jan Boon)

Geboortejaar/plaats

▶ **1911, Nijmegen**

Sterftejaar/plaats

▶ **1974, Den Haag**

Beroep

Schrijver, journalist

Robinson was trots op de Indo-cultuur en op zijn familie en zette zich in voor het behoud van de Indische cultuur. Hij richtte in 1956 het tijdschrift Tong Tong op. Dit tijdschrift werd enorm populair onder Indische Nederlanders. In 1959 organiseerde hij samen met Mary Brückel-Beiten de eerste Pasar Malam Tong-Tong in de Haagse Dierentuin.

Plek

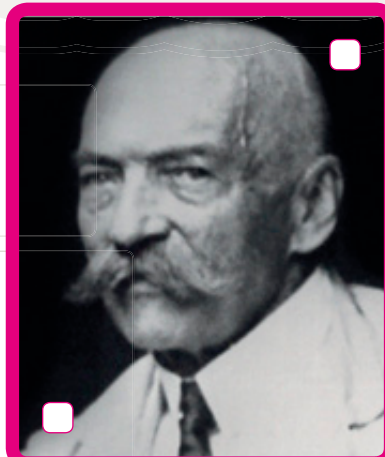
Malieveld

De Pasar Malam Tong-Tong die Tjalie organiseerde in de Haagse Dierentuin, is de voorloper van de Tong-Tong fair die elk jaar op het Malieveld plaatsvindt. Dit Indische culturele evenement trekt elk jaar zo'n 100.000 bezoekers.

Lievelingseten

Nasi rames

PASPOORT

www.haagse
schoolplaten.nl

Verblijf in Den Haag

Van 1833 tot aan zijn dood.
Wolff von Gudenberg werkte eerst in Delft maar stichtte in 1883 in Den Haag een aardewerkfabriekje.

Reden / aanleiding

Werk
Nam veel kennis mee vanuit Duitsland over het maken van aardewerk en begon een aardewerkfabriekje in de Hofstad.

Naam

Wilhelm Wolff von Gudenberg

Geboortejaar/plaats

1855, Duitsland

Sterftejaar/plaats

1930, Den Haag

Beroep

Directeur aardewerkfabriek Rozenburg
Wolff von Gudenberg wilde eerst eigenlijk het bekende Oudhollandse Delfste aardewerk produceren, maar toen hij de vormgever Theo Colenbrander ontmoette, ging hij een heel andere kant op. Colenbrander maakte voor Von Gudenberg vernieuwende ontwerpen. Dit leverde bijzondere vazen en borden op. Ze verkochten helaas te weinig en de fabriek moest in 1916 sluiten.

Plek

Boekhorststraat
*Voormalig pakhuis, eerste fabriek.
Klachten van buurtbewoners leidden tot verhuizing naar de voormalige buitenplaats Rozenburg, waaraan de fabriek zijn nieuwe naam ontleende: Haagsche Plateelbakkerij Rozenburg.*

Lievelingseten

Schwartzwalderkirchtörte

NL1855DUI1930DH